

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРАЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

А.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰАТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ А.Н. ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

«ҰАТТЫҚ ВАЛЮТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ
ҚАРЖЫЛЫҚ КАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ»
Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

Международной научно-практической конференции,
посвященная 30-летию национальной валюты Республики Казахстан
«СТАБИЛЬНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ КАК ФАКТОР
ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА»

COLLECTION OF REPORTS

of the international scientific and practical conference dedicated to the 30th anniversary
of the national currency of the Republic of Kazakhstan
«STABILITY OF THE NATIONAL CURRENCY AS A FACTOR OF ENSURING
FINANCIAL SECURITY OF THE STATE»

АСТАНА, ASTANA,
2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**"ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ
ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ"**
Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
Международной научно-практической конференции, посвященная 30-летию
национальной валюты Республики Казахстан
**«СТАБИЛЬНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ КАК ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ
ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА»**

COLLECTION OF REPORTS
of the international scientific and practical conference dedicated to the 30th anniversary of the
national currency of the Republic of Kazakhstan
**"STABILITY OF THE NATIONAL CURRENCY AS A FACTOR OF ENSURING
FINANCIAL SECURITY OF THE STATE"**

ASTANA, 2023

ӘОЖ 336(075.8)
КБЖ 65.261
М17

Редакциялық алқа:

Мақыш С.Б. – Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Басқарма мүшесі – академиялық мәселелер жөніндегі проректоры
Жағыпарова А.О. – Экономика факультінің деканы
Ажмухамедова А.А. – Экономика факультеті деканының ғылыми жұмыстар жөніндегі орынбасары
Мажитов Д.М. – «Қаржы» кафедрасының профессоры
Бұлақбай Ж.М. – «Қаржы» кафедрасының меңгерушісі
Майдырова А.Б. – «Экономика және кәсіпкерлік» кафедрасының меңгерушісі
Сембиева Л.М. – «Мемлекеттік аудит» кафедрасының меңгерушісі
Аманова Г.Д. – «Есеп және талдау» кафедрасының меңгерушісі
Муталиева Л.М. – «Туризм» кафедрасының меңгерушісі
Мухияева Д.М. – «Менеджмент» кафедрасының меңгерушісі
Алина Г.Б. – «Бизнес және басқару» факультетінің деканы, Esil University

М17 «Ұлттық валютаның тұрақтылығы мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету факторы ретінде» Қазақстан Республикасы Ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы. – Астана: Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2023. – 787 б. Международная научно-практическая конференция, посвященная 30-летию национальной валюты Республики Казахстан **«Стабильность национальной валюты как фактор обеспечения финансовой безопасности государства»**. – Астана: ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, 2023. – 787 с. International scientific and practical conference dedicated to the 30 thanniversary of the national currency of the Republic of Kazakhstan **«Stability of the national currency as a factor of ensuring financial security of the state»**. – Astana: L.N. Gumilyov ENU, 2023. – 787 p.

ISBN 978-601-337-909-8

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның еңбектер жинағында мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және Қазақстан Республикасы ұлттық валютасының тұрақтылық факторлары қарастырылған.

В сборнике трудов международной научно-практической конференции рассмотрены факторы обеспечения финансовой безопасности государства и стабильности национальной валюты Республики Казахстан.

In the collection of works of the international scientific and practical conference, factors of ensuring the financial security of the state and the stability of the national currency of the Republic of Kazakhstan are considered.

ISBN 978-601-337-909-8

ӘОЖ 336(075.8)
КБЖ 65.261

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023

Әдебиеттер тізімі:

1. ISSAI 200 «Қаржылық аудиттің жалпы принциптері» - <https://www.issai.org/pronouncements/financial-audit-principles/>
2. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Ішкі мемлекеттік аудит комитетінің ресми сайты - <https://www.gov.kz/memleket/entities/kvga?lang=kk>
3. Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 24 сәуірдегі №272 бұйрығымен бекітілген «Қаржылық есептілік аудиті» рәсімдік стандартын бекіту туралы // [Электрондық ресурс] URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V1700015209>
4. Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы» 2015 жылғы 12 қарашадағы №392-V Заңы // [Электрондық ресурс] URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1500000392>
5. S. M. DAVLETSHINA, O. P. MENDEL. Estimation of financial condition of the organization (enterprise) : textbook [Electronic resource] / Ufimsk. gos. aviation technical university. - Ufa : UGATU, 2021. - URL: https://www.ugatu.su/media/uploads/MainSite/Ob%20universitete/Izdateli/El_izd/2021-153.pdf.

TRANSFORMATION OF ACCOUNTING AND AUDITING IN THE DIGITAL ECONOMY: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR FINANCIAL QUALITY OF LIFE IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Toleuova A. T.

L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2nd-year Master's student in the field of “State Audit,” Astana, Kazakhstan
E-mail: aimara_2001@mail.ru

Түйіндеме. Цифрлық революция Қазақстан Республикасындағы есеп пен аудит саласына әсер етіп, өмірдің қаржылық сапасы үшін мүлдем жаңа перспективалар мен сын-қатерлерді қалыптастырады. Бұл мақала сандық түрлендірулердің есеп пен аудитке әсерін зерттейді және осы тұрғыда қандай мүмкіндіктер мен қиындықтар туындайтынын бағалайды.

Бухгалтерлік есеп саласында заманауи технологиялар мен автоматтандыру қаржылық деректерді есепке алудың дәлдігі мен жылдамдығын жақсартады. Блокчейн және криптовалюта бухгалтерлік есептің ашық тетіктерін ұсынады және қаржылық операциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

Аудиторлық аналитика және жасанды интеллект қаржылық деректерді тереңірек талдаудың және тәуекелдерді анықтаудың негізгі құралы болды. Дегенмен, цифрлық өзгерістер аясында киберқауіпсіздік маңызды бола түсуде. Цифрлық инновациялар сонымен қатар тұрақты дамуға, қаржылық қызметтердің қолжетімділігін арттыруға және қаржылық сауаттылықты дамытуға ықпал етеді.

Бұл мақала цифрлық инновациялар мен деректер қауіпсіздігі арасындағы теңгерімнің маңыздылығын атап көрсетеді, сондай-ақ Қазақстан азаматтарының қаржылық өмір сүру сапасын арттырудағы цифрлық трансформацияның негізгі рөлін атап көрсетеді.

Аннотация. Цифровая революция влияет на сферу учета и аудита в Республике Казахстан, формируя совершенно новые перспективы и вызовы для финансового качества жизни. Данная статья исследует воздействие цифровых трансформаций на учет и аудит и оценивает, какие возможности и трудности возникают в данном контексте.

В области учета, современные технологии и автоматизация улучшают точность и скорость учета финансовых данных. Блокчейн и криптовалюты предоставляют более прозрачные механизмы учета и обеспечивают безопасность финансовых операций.

Аудиторская аналитика и искусственный интеллект стали ключевыми инструментами для более глубокого анализа финансовых данных и выявления рисков. Тем не менее, кибербезопасность становится более критической в свете цифровых изменений. Цифровые инновации также способствуют устойчивому развитию, повышению доступности

финансовых услуг и развитию финансовой грамотности.

Эта статья выделяет важность баланса между цифровыми инновациями и безопасностью данных, а также подчеркивает ключевую роль цифровой трансформации в повышении финансового качества жизни граждан Казахстана.

Abstract. The digital revolution is impacting the field of accounting and auditing in the Republic of Kazakhstan, shaping entirely new perspectives and challenges for the financial quality of life. This article explores the impact of digital transformations on accounting and auditing and evaluates the opportunities and difficulties that arise in this context.

In the field of accounting, modern technologies and automation enhance the accuracy and speed of financial data processing. Blockchain and cryptocurrencies provide more transparent mechanisms for recording and secure financial transactions.

Auditor analytics and artificial intelligence have become key tools for deeper analysis of financial data and risk identification. However, cybersecurity is becoming more critical considering digital changes.

Digital innovations also contribute to sustainable development, improved access to financial services, and the development of financial literacy.

This article emphasizes the importance of balancing digital innovations with data security and underscores the key role of digital transformation in enhancing the financial quality of life for the citizens of Kazakhstan.

Keywords: *The Republic of Kazakhstan, audit, accounting, digital economy, cybersecurity, analysis, blockchain, Digital Kazakhstan*

The digital economy has become a dominant global trend, affecting almost all areas of our lives, including accounting and auditing. In the Republic of Kazakhstan, as in many other countries, the digital transformation of accounting and auditing represents not only a challenge, but also a unique opportunity to improve the financial quality of life of the population.

In 2017, the government adopted the Digital Kazakhstan Program. this program for 2018-2022 is aimed at improving the standard of living of citizens and creating the foundations for the development of a new economy through the introduction of digital technologies.

One of the key priority areas of the program is the Digitalization of economic sectors, which implies the transformation of traditional sectors of the economy of the Republic of Kazakhstan using breakthrough technologies and opportunities that will increase labor productivity and lead to an increase in capitalization. In addition to government agencies providing incentives for digital transformation, other national actors are also actively involved in creating the foundations of the digital economy. In 2019, Nazarbayev University created an R&D fund in the field of artificial intelligence to accelerate research on related topics and attract specialists in this field to Kazakhstan. [1,2]

One of the key aspects of digital transformation in accounting is the transition to digital technologies and process automation. Modern information systems and software solutions allow you to effectively collect, store and analyze financial data. This improves accounting accuracy and speed, which in turn allows businesses and government agencies to more accurately manage their finances.

Blockchain technology and cryptocurrency are gaining momentum in the digital economy every day. The introduction of these technologies has the potential to change the way finances and transactions are recorded. Blockchain provides data security and transparency, which can improve auditing and accounting of financial transactions. Projects have already been implemented in Kazakhstan to use blockchain in various areas, including accounting of property and land rights. [3]

As for digital transformation in the field of audit, we can say that it has introduced powerful tools such as audit analytics and artificial intelligence. These technologies allow auditors to conduct deeper and broader analyzes of financial data and identify anomalies and risks. This improves the quality of the audit and contributes to more accurate and reliable financial reporting.

When combining the concepts of government audit and digitalization, the concept of electronic

internal audit comes to mind first. Electronic internal state audit is a state audit carried out by an authorized body remotely using information technology.

The main goal of electronic internal government audit is to reduce the burden on government audit by eliminating communication, reducing the time of inspection in accordance with the competence of the authorized body in the field of internal government audit and ensuring prompt decision-making on requests from individuals and legal entities. Electronic internal government audit is carried out only in the case of the use of electronic documents certified by an electronic digital signature, including when making civil transactions using information technologies that provide for the establishment, change or termination of legal relations, rights and obligations. [4]

The main advantages of digitalization of government audit can be seen in Table 1. [5]

Table 1

The main advantages of digitalization of government audit

Towards increased efficiency	In the field of remote control	In the field of access to information
Consensus between auditors is enhanced through the use of common tools.	System internal control will reach a new level. Thanks to it, the causes of violations can be identified remotely.	Short-term access to shared documents.
Fraud will be possible detect automatically	Available conditions for high-quality formation of an audit report at a distance.	Fast and convenient receipt documents remotely using a special electronic signature.
Improvement systems advanced training of auditors		

Since the audit is related to documents and various data, the question is asked regarding cybersecurity. With the growth of the digital economy, the importance of cybersecurity in auditing has become incredibly high. Auditors must ensure the protection of confidential data and personal information of subjects. Data security breaches can have a serious impact on financial quality of life, so auditors need to proactively combat cyber threats and prevent data breaches.

The transformation of accounting and auditing in the digital economy affects our country only from positive sides. There are many advantages, the most important of which is business growth and economic development. Digital transformation of accounting and auditing helps to increase the efficiency and transparency of business processes. This, in turn, contributes to business growth and attracting investment. Increasing production volumes and supply of goods and services contributes to economic growth, which directly affects the financial quality of life of the population. The transformation of accounting and auditing in the digital economy makes financial services more accessible and convenient for citizens. Online banking, mobile payments and other digital financial solutions provide easy access to banking services. This helps to increase the financial inclusion of the population and improve personal financial management.

Digital transformation makes it possible to create educational and information resources that contribute to the development of financial literacy of the population. Education on personal finance management, investing and financial security is becoming available through online courses and apps. This helps citizens make more informed financial decisions and improve their financial prospects. [6]

Conclusion

In the conditions of the digital economy, the transformation of accounting and auditing represents a complex and dynamic process that has a significant impact on the financial quality of life in the Republic of Kazakhstan. In this article, we have examined the challenges and opportunities faced by the business sector, government institutions, and society as a whole.

The digital transformation of accounting provides us with unique tools for more efficient resource management, cost reduction, and increased transparency in financial processes. However, it also poses challenges in the form of cybersecurity threats and the need to maintain a balance between automation and human skills.

In auditing, analytics, and artificial intelligence have become indispensable tools for risk and anomaly detection. Nevertheless, ensuring data security is becoming an increasingly critical issue. Digital transformation also contributes to the development of environmental sustainability and corporate social responsibility. It creates opportunities to improve access to financial services and promote financial literacy.

In light of these challenges and opportunities, the Republic of Kazakhstan faces the important task of actively implementing digital innovations in accounting and auditing while adhering to high standards of security and ethics. This is the only way to ensure stable economic growth, improve the quality of life for the population, and create a more sustainable future for all citizens.

Today, more than ever, the key to success lies in the ability to adapt to a changing digital environment. The Republic of Kazakhstan and its accounting and auditing practices are ready to embrace this challenge and use it to enhance the financial quality of life for the population.

Bibliography

1. REALIZING DIGITAL POTENTIAL IN NORTH AND CENTRAL ASIA https://unece.org/sites/default/files/2020-12/E_%D0%A1%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D1%87%D0%BD%D1%8B%D0%B9_%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82_%D0%A0%D0%95%D0%90%D0%9B%D0%98%D0%97%D0%90%D0%A6%D0%98%D0%AF_%D0%A6%D0%98%D0%A4%D0%A0%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%93%D0%9E_%D0%9F%D0%9E%D0%A2%D0%95%D0%9D%D0%A6%D0%98%D0%90%D0%9B%D0%90_%D0%92_%D0%A1%D0%95%D0%92%D0%95%D0%A0%D0%9D%D0%9E%D0%99_%D0%98_%D0%A6%D0%95%D0%9D%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%9E%D0%99_%D0%90%D0%97%D0%98%D0%98.pdf
2. On approval of the state program “Digital Kazakhstan”: approved. By Decree of the Government of the Republic of Kazakhstan No. 827 of December 12, 2017: https://primeminister.kz/ru/page/view/gosudarstvennaya_programma_digital_kazakhstan
3. Karpova T.P. Directions for the development of accounting in the digital economy // News of the St. Petersburg State Economic University. – 2018. – No. 3(111).
4. Order of the Minister of Finance of the Republic of Kazakhstan dated March 28, 2018 413 on approval of the Rules for electronic internal state audit, <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V1800016677>.
5. The importance of digitalization of state audit / A. Torekhanuly, D. B. Makhanov, I. Kabduakhit, T. Tolegen // Current issues of economic theory: development and application in the practice of Russian transformations: Collection of scientific works of one of the platforms of the Ufa Humanitarian Scientific Forum, Ufa, May 27–28, 2022 / Under the general editorship of I.V. Degtyareva. – Ufa: Ufa State Aviation Technical University, 2022. – P. 143-147. – EDN PTDKJI. <https://elibrary.ru/item.asp?id=49603584>
6. Kazieva, A., Shalbaeva, Sh., & Kadyrova, K. (2022). DIGITAL TRANSFORMATION AS A PROCESS OF CHANGING THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM IN KAZAKHSTAN. “MEMLEKETTİK AUDIT – GOVERNMENT AUDIT”, 56(3), 47–57. <https://doi.org/10.55871/2072-9847-2022-56-3-47-57>